

[Justitsministeren]

seskriminelle, der efter nugældende praksis vil blive idømt kortere, ubetingede frihedsstraffe. Anvendelsen af samfundstjeneste må imidlertid bero på en konkret vurdering, der – ud over arten og grovheden af de foreliggende lovovertrædelser – også må omfatte den tiltaltes personlige forhold. I den forbindelse må der lægges vægt på den tiltaltes egnethed til at gennemføre forpligtelsen og på de muligheder for en pædagogisk påvirkning, som samfundstjeneste eventuelt kan indebære, navnlig over for yngre lovovertrædere. Til brug for rettens vurdering heraf udarbejder kriminalforsorgen en (supplerende) personundersøgelse, jfr. retsplejelovens § 808.

Samfundstjeneste vil ikke kunne komme på tale i sager, der angår så alvorlige lovovertrædelser, at den tiltalte efter gældende praksis vil blive idømt en længerevarende frihedsstraf. I overensstemmelse med indstillingen fra straffelovrådet må det forventes, at samfundstjeneste under forsøgsordningen hovedsagelig vil blive anvendt inden for det område, hvor der i dag anvendes ubetingede frihedsstraffe på højst 6–8 måneder, eventuelt højere, hvis der er tale om en fællesstraf også omfattende en tidligere betinget dom.

På baggrund af straffelovrådets indstilling må det forventes, at domstolene vil vise tilbageholdenhed over for at anvende samfundstjeneste i sager om vold eller hærværk. I sager om spirituskørsel er det – bortset fra ganske ekstraordinære tilfælde – ikke tanken at gøre brug af samfundstjeneste i forsøgsperioden.

Som tidligere anført vil det være domstolenes opgave at fastlægge det nærmere anvendelsesområde for vilkår om samfundstjeneste. Skulle der i konkrete sager opstå tvist om vilkårets anvendelse, vil byrettens afgørelse naturligvis kunne indbringes for landsretten, såvel af anklagemyndigheden som af den tiltalte.

8. Straffelovrådet har den 12. oktober 1981 afgivet en udtalelse om den forskningsmæssige opfølgning af forsøgsordningen. I overensstemmelse med denne indstilling vil kriminalforsorgen foretage en løbende beskrivelse af de dømte, arbejdsstederne, arbejdsforløbet, kontrolordningen m.v. Derudover vil der i overensstemmelse med straffelovrådets udtalelse blive nedsat en arbejdsgruppe – bestående af bl. a. en byretsdommer, en landsdommer, en anklager, en forsvarer og

eventuelt en forsker – som skal gennemgå de enkelte domme til samfundstjeneste med henblik på en vurdering af, om samfundstjeneste i praksis under forsøgsordningen er trådt i stedet for en ubetinget frihedsstraf. Straffelovrådet har derimod ikke fundet grundlag for at anbefale, at der gennemføres en undersøgelse af recidivet blandt personer, der idømmes samfundstjeneste under forsøgsordningen.

Resultaterne af den nævnte opfølgning vil til sin tid blive stillet til rådighed for straffelovrådet med henblik på rådets videre drøftelser af spørgsmålet om indførelse af samfundstjeneste som en fast del af sanktionssystemet.

Det er samtidig hensigten at bede den nævnte arbejdsgruppe om såvel mere generelt som i konkrete sager at rådgive kriminalforsorgen med hensyn til reaktionen over for tilsidesættelser af arbejdsforpligtelsen, herunder spørgsmålet om, hvornår vilkårsovertrædelser bør indbringes for retten med henblik på, at der træffes afgørelse efter straffelovens § 60.

Det overvejes endvidere, om der bør foresøges tilvejebragt mulighed for en videnskabelig undersøgelse, der kan belyse, hvordan personer, der idømmes samfundstjeneste, klarer sig siden hen i forhold til personer, der idømmes ubetingede straffe. Disse overvejelser er endnu ikke afsluttede, men vil blive fortsat i samarbejde med straffelovrådet.

9. Det er hensigten at iværksætte forsøgsordningen ved Københavns byret i løbet af foråret 1982. Antallet af domme til samfundstjeneste skønnes i løbet af en 1-årig periode ikke at ville overstige ca. 200 i København.

Blandt andet på grundlag af tilkendegivelser under forespørgselsdebatten den 6. november 1980 om fængselsstraf og resocialisering er jeg endvidere indstillet på – nogle måneder efter, at forsøget er sat i gang i København – at iværksætte en tilsvarende forsøgsordning i Nordjyllands amt. Muligheden for en forsøgsordning i dette område er drøftet med de lokale politimestre, statsadvokaten, dommerne og vestre landsrets præsident, som alle har erklæret sig indforståede med at deltage i en forsøgsordning. Antallet af domme til samfundstjeneste skønnes i løbet af en 1-årig forsøgsperiode ikke at ville overstige ca. 100 i Nordjyllands amt.